
VL: Aluevaltuustoaloite: Jokaisella vammaisella lapsella on oikeus lakisääteiseen maksuttomaan iltapäivätoimintaan

Lähettäjä Kalliokulju Tiina <tiina.kalliokulju@pohde.fi>

Päivämäärä ke 27.5.2026 12.02

Vastaanottaja Oittinen Heli <heli.oittinen@pohde.fi>

Lähettäjä: Vikeväkorva Susa <susa.vikevakorva@pohde.fi>

Lähetetty: maanantai 25. toukokuuta 2026 10.30

Vastaanottaja: Kalliokulju Tiina <tiina.kalliokulju@pohde.fi>; Immonen Miia A <miia.a.immonen@pohde.fi>

Kopio: Hallapuro Elisa <elisa.hallapuro@pohde.fi>; Flöjt Mika <mika.flöjt@pohde.fi>; Koivuniemi Marika <marika.koivuniemi@pohde.fi>

Aihe: Aluevaltuustoaloite: Jokaisella vammaisella lapsella on oikeus lakisääteiseen maksuttomaan iltapäivätoimintaan

Hei, alla allekirjoittaneen ja Miia Immosen aluevaltuustoaloite. Mukana myös muita allekirjoittaneita.

Aluevaltuustoaloite: Jokaisella vammaisella lapsella on oikeus lakisääteiseen maksuttomaan iltapäivätoimintaan

Jokaisella lapsella on oikeus lakisääteiseen maksuttomaan iltapäivätoimintaan.

Tällä hetkellä saamamme tiedon mukaan Pohde maksaa 22 oululaisen lapsen iltapäivätoiminnan. Maksuton palvelu toteutuu vain niiden lasten ja perheiden kohdalla, jotka valittivat hallinto-oikeuteen maksullisuudesta. Valituksen jälkeen Pohde myönsi maksusitoumuksen, eli käytännössä tunnustanut järjestämisvastuunsa tapauskohtaisesti. Ymmärtääksemme lapsia, jotka olisivat oikeutettuja samaan maksuttomaan iltapäivätoimintaan, on enemmän kuin 22. Olemme tilanteessa, jossa kaikki lapset ja perheet eivät ole tasa-arvoisessa asemassa. Hallinnollisesti ja yhdenvertaisuusperiaatteen näkökulmasta tämä ei ole kestävä ratkaisu.

Nykyinen käytäntö johtaa siis tosiasialliseen eriarvoisuuteen, jossa palvelun maksuttomuus toteutuu vain niille perheille, jotka osaavat hakea muutosta päätöksiin. Julkisen vallan on huolehdittava siitä, että lakisääteiset palvelut toteutuvat yhdenvertaisesti ilman raskaita valitusprosesseja.

Tällä hetkellä esimerkiksi Oulun kaupunki järjestää iltapäivätoiminnan vaativan tuen ryhmien yhteydessä. Oulun kaupunki laskuttaa iltapäivätoiminnasta 120 euroa kuukaudessa kaikilta huoltajilta, riippumatta lapsen erityishuoltolain mukaisesta oikeudesta. Oulussa on 13 koulua, joissa on vaativan tuen ryhmiä. Näissä ryhmissä on yli 170 lasta.

Pohteen on järjestettävä vammaispalvelulain mukainen maksuton palvelu niin, että se palvelee lasten ja perheiden tarpeita. Oulun kaupungin järjestämä perusopetuslain mukainen maksullinen iltapäivätoiminta on samalla koululla, jota lapsi käy. Mikäli lapset ja perheet haluavat käyttää lapsen omalla koululla olevaa iltapäivätoimintaa, on Pohteen tehtävä maksusitoumus näille perheille yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti.

Vammaisille lapsille tutun kouluympäristön, henkilökunnan ja päivärytmin jatkuvuus ei ole vain käytännöllinen järjestely vaan osa lapsen hyvinvointia, turvallisuutta ja toimintakyvyn tukea. Perheiden arjen tukeminen oikea-aikaisesti on myös taloudellisesti kestävä. Toimiva ja saavutettava iltapäivätoiminta voi vähentää perheiden kuormitusta ja ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta myöhemmin.

Palvelujärjestelmän näkökulmasta on epätarkoituksenmukaista ohjata lapsia erillisiin ratkaisuihin silloin, kun heidän tarvitsemansa tuki voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisesti omalla koululla järjestettävässä toiminnassa.

Näin todetaan aamu- ja iltapäivätoiminnasta vammaispalveluna Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n sivuilla: *“Uuden vammaispalvelulain 24.2 §:n mukaan lapsella on oikeus saada vastaava palvelu lyhytaikaisena huolenpitona, jos kunta ei järjestä perusopetuslain 48 b §:n perusteella sellaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, joka vastaa vammaisen lapsen yksilöllisiin tarpeisiin. Mikäli palvelu järjestetään VPL:n nojalla, se on asiakasmaksulain mukaan kokonaan maksutonta ylläpito mukaan lukien (4.1 § 5 kohta).”*

Me allekirjoittaneet toivomme, että Pohteella kyetään tekemään inhimillisesti oikeita ratkaisuja lasten ja perheiden aidot tarpeet huomioiden. Mikä on perusteltua lapsen yksilöllisen kasvun, kehityksen ja tuen näkökulmasta? Mikä on perusteltua lapsen ja perheiden hyvinvoinnin ja jaksamisen tukemiseksi? Muokataan ohjeistuksia ja omaa toimintaa niin, että tuemme lapsia ja perheitä myös sopivalla iltapäivätoiminnalla. Hyvinvointialueen tulee luoda yhtenäinen ja ennakoitava toimintamalli, jotta lasten oikeudet eivät toteudu sattumanvaraisesti tai yksittäisten muutoksenhakuprosessien perusteella. Kyse ei ole erityisestä etuudesta vaan siitä, että vammaisille lapsille turvataan tosiasiallisesti saavutettava ja heidän tarpeitaan vastaava palvelu yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa.

Lapsen oikeus tarvitsemiinsa palveluihin ei saa riippua perheen jaksamisesta valittaa.

25.5.2026

Pohteen aluevaltuuston kokouksessa

Miia Immonen (vihr.)

Susa Vikeväkorva (vihr.)

Mika Flöjt (vihr.)

Elisa Hallapuro (vihr.)

Marika Koivuniemi (vihr.)

Susa Vikeväkorva

Aluevaltuutettu (vihr.)

Aluehallituksen varajäsen

Henkilöstöjaoston jäsen

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (Pohde)

Kaupunginvaltuutettu (Oulu)

Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan puheenjohtaja

0400 594 616